

Alper Akçam

Gelmeyin Üstüme!...

Yeter artık; gelmeyin üstüme! Siz benim üstüme geldikçe ben benim üstüme gidiyor, kendimi yiyip bitiriyorum. Akıllı Şermin'le deli Şermin saç saça baş başa geliyorlar. Tırnaklarımda kendi etim, doymamış bedenimde kendi yüreğim!... Ruhumla bedenim arasındaki o kör olası pencere açılmış sonuna kadar; içimde sizin o ayrıksı yaban soluğunuzla seslenen, üşüten bir cereyan!...

Cinlerim tepemde ne zamandır. Tamam, öyle bildiğiniz herhangi birine benzemiyorum, olur olmaz şeylere kızıp küplere biniyorum, bana dokunana dokunmadan edemiyorum da yanlış mı yaptıklarım? Hep mi haksızım ben? Söyleyin bana... Haksızla haklıyı, doğruyla yanlış ayıran ne?... Hakem ya da yargıç kim?

Önce şu mahalleye bir bakın. Ankara'nın bu tepelerüstü semtinde, hep başkalarının tepemden baktıkları bir yerde dünyaya geldiysem, kabahatin hepsi benim mi? Bir de kendimi ezdirmek istemediysem dünyaya, dünyayı iki bacağımın arasından görmeye çalışan bu erkek toplumunda azıcık da ben erk sahibi olmaya çalıştıysam...

Ben de isterdim sizler gibi tek parça olmayı; bütün bütün bir ruhla, her noktasına söz geçirmeyi başaran bir bedenle dolaşmayı... Yıldızların tüm yolların haritası olduğu bir çağda yaşamayı...

Nereden bilirdim ki dünyanın bugünlere geleceğini? Nereden bilirdim bir zamanlar bu mahallenin hanım hanımcık, akıllı kızı Şermin'in yıllar sonra mahallenin delisi gibi tefe konulacağını? Hatta deliliğinin birilerince bir erdem gibi el üstünde tutulacağını?...

İçimde, hâlâ sizin mahallenin o hanım hanımcık, çalışkan kızı Şermin'in yaşamakta olduğunu da görmüyor musunuz? Kaç kere dost elinizle okşadınız ki yanılığımı? Hangimiz yanılığ olduğunu bilerek yaşadık ki o kırılma anlarımızı?

Ya şaşkınlığım beni böyle deli divane kıldı, ya beni görüp şaşırdı bu kör olası dünya...

Ah o gençliğimin Ankarası...

Şimdi açık konuşacağım... Bakmayın şimdiki durumuma. Yüzümdeki kırışıklıklara sinmiş yılların sıkıntısını, çilesini bir atın bakalım ne çıkacak karşınıza... Öyle dünyalar güzeli değilim; değildim de... Ama inanın ki güzeldim. Azıcık da takıp takıştırdım mı, yanımdan geçen erkeklerden biri bakmazsa biri mutlak bakardı...

Adli Tıp'taki doktor da inanmadı zaten dört yıl önce emekli olmuş, yirmi iki yıl öğretmenlik yapmış olduğuma. Üstelik burnum kaniyor, gözümün altı şişmiş. Üstümdeki giysiler de parça parça. Adam bilemezdi elbet üstümü başımı kendimin kesip yırtmış olduğumu, işin burası da zaten ne benim yaşım ile ilgiliydi ne de vereceği raporla. Demek emekli öğretmensiniz, dedi... Muhtar olmak istediniz, yurttaşlık bilinci, sorumluluk taşıyan her vatandaş gibi afişlerinizi asmaya çıktınız; kaldıramadı bu modernizmin paslanmış merdivenlerinden yuvarlanmış toplum sizin yetkinlik isteyen özgür sesinizi ve saldırdılar size...

Öyle bir şeyler dedi işte. Baktı ki ben de iyi konuşuyorum, hani o eski zamanların dilinden kalmış bir şeyler dökülüyor dudaklarımdan; heyecanımdan olacak... Doktor da ne varsa içindeki, lafın süzmesinden; açıldı da konuşuyor. Alalım kolunuzu da alçıya, verelim on günlük işgöremezlik raporu, gönderelim polisi o kabadayı geçinenlerin üstüne de akılları başlarına gelsin, diyor.

Gençlik zamanımızda, afiş asarken polislerden korkardı mahallemizi afişlemeye gelmiş gençler. İsmet de gelmiş bir kere, dediğine göre. Gelmez olasıca. Afişli, bildirili yıllardı tanıştığımız... Radyodaki o kalın ses, bizi adaletle toplumsal ahlaka bağlayan o büyük düşlerimizi bölene kadar.

Tam da radyoevinin oradaydık düğümün koptuğu gün. Yanımızda da o Muhsin denen züppeyle sevgilisi.

Biz evliyiz, onlar dost hayatı yaşıyor. Hani toplumun değiştirmeye çalışırken üstlerine devrilen değer yargılarını ipelemez ya bu tayfa... Ben de biraz yanaşıydım onlara o zaman, yalan değil; ama evlenip kendimin, ailemin ve mahallemin şerefini kurtarmış olmanın neresi ayıp? Dünyada bilmedikleri şey yoktur da sıra derslerine geldi mi, yaya kalıyor bunlar. Demezler ki ulan şu küçümsediğimiz Şermin bu yaşta tıkr tıkr geçip sınıflarını, bitirip okullarını öğretmen olmuş, ev geçindiriyor, biz asalak gibi onun parasını yerken içimiz titremiyor... Geceli gündüzlü benim evim dolup taşar. Tencereler dolusu yemekler, her adım başı bir yer yatağı. Dünyayı kurtarmaya çıkmış ne kadar efsane kahramanı varsa benim evde ağırlanıyor! Çalışalım,

önce dersimize bakalım, geçelim sınavlardan demezler. Sınav dediğin, ders dediğin küçük burjuva işi. Bunlar memleketi, hatta evreni kurtarmaya çıkmışlar. Muhsin diye o yakın arkadaşı makine dersinden geçemez bir türlü, benim İsmet yabancı dilden. Bir de ders verirken milleden, ben yoksam ortalarda, arkamdan atar tutar. Sözün ucu bir yere tutunur, gelir bana kadar. Dar görüşlü bir çevreden gelmiş bir kadınla yaşamının bazı sorunları varmış elbet, ayrıca evlilik zaten aşkı öldürürmüş filan. Boktan boka gezmek isteyen bok sineği olmalıydı elbet. Gençcik öğretmeni, güzel kızı bulup tüm dünyasını, tüm geleceğini bir anda eline geçirmek kolay değildi İsmet Efendi. Gönülsüz de olsan evlendin ya benimle. Bir yandan kurşun gibi taşıyorum içimde o gönülsüzlüğünü zaten.

Radyoevinin önündeki askerlerin tüfeğinde gerçek kurşun olurmuş dedilerdi. Tam oradan geçiyoruz. Hem yürüyor hem aşk üzerine, sevgi üzerine en kuramsal çözümlerini döktürüyor bizimkiler. Ben de takıp takıştırmışım, kocam makine mühendisliği son sınıf öğrencisidir, her ne kadar üç yarım öğretim yılıdır veremiyorsa da İngilizce sınavını, mahcup olmasın adam diye. Giyinmişim, güzelce makyajımı yapmışım, bir de yüksek topuklu ayakkabı takmışım ayağıma, sekiyorum ki yanımızdan geçenler dönüp dönüp bana bakıyor. Şimdi bu İsmet beni de konuşacak dedim kendi kendime. Herkes sırayla yatıyor masaya... Bilecek mi bakalım içimdeki şiiri? Bilecek mi aylardır içimde kavga eden şiirleri?

Gül serili harmanımda
gözlerinle ezdim beni
döndüm gülüm bitesiyey
sevdim, içim yeter diyesiyey...

Yeter dedim! Demez mi, İsmet Efendi ki, evliliğimiz bir tür dayanışmadır, aşk da neymiş, biz çok ayrı dünyaların insanıyız zaten... Yeryüzünde her olgunun bir nedeni vardır mutlak... Ben Şermin'le evlendiysem bir makine mühendisliği öğrencisi olarak, onun öğretmenliğinin, belirli bir geliri oluşunun, ailesinin gecekondulu bölgesinde de olsa orta durumda bir eve sahip oluşunun etkisi ve mücadelemize duyduğu ilgi belirleyici olmuştur.

Bakındı iki tek birayla dillenmiş hergelenin diyalektik dürüstlük yapacağım derken devirdiği çamlara?... Ulan ben senin kendi iç çözümleninin de, bu dürüstlük gösterisinin de beni cadde ortasında ele güne rezil etmenin de tam ortasına...

Taksiye atlarken tam radyoevinin orada, taksici bir şeyler diyor, ama duymuyor kulaklarım. Dünyamın altı üstüne gelmiş. Çıkardım yüreğimdeki hançeri, aldırmadan kanatmasına, İsmet dedim içimden, bunu senin hayatının tam ortasına saplayacağım.

Elinde koca bir sopa, geliyor üstüme. Kartal Kâzım dermiş kendine, onun anası işte. Mahallenin kabadayı, delikanlı oğluna arka çıkmaya gelmiş.

Delikanlı ya, mahallenin bir başından girince sokağa, basıyor herif narayı, “ben Kartal Kâzımım ulan, bana yan bakanın gözünün de, ağzının da ortasına çakarım” diye... Yıllardır kimisenin sesi çıkmıyor. Bu milletin baş eğmesi yok mu, benim içimdeki fırtınalara rüzgâr oluyor. Zaten yemişiz ulan feleğin sillesini, bir de bu ineklerin sessizliğini ört acı çeken ruhunun üstüne, işin yoksa sarhoş gürültüsü çek.

Ayakkabımın birisi düşmüş meğer radyoevinin orada. Kızım dedi balkondan bakan babam, neden öyle yürüyorsun?... O zaman eğilip baktım ki, ayakkabımın birisi yok. Taksici de onu dermiş meğer yol boyu, bayan bir ayakkabınız, o iki adamla bir kadını bırakıp benim taksiyi çevirdiğiniz, taksiye atladığımız o caddenin kenarında, kaldırımında kaldı diye.

Kaldırım maldırım dinlemedim. Araba maraba aldırmadım. Adam madam görmedim önüme çıkan. Havamı kattım önüme, bıraktığım şaşkınlığı serdim sokaklara... Burnumun kanı iyice bulanmış üstüme zaten. Evde de makasla kestim, tırnaklarımla yırttım bluzumu, boynumu. Doğru mahalle karakoluna. Şikâyetçiyim, saldırdılar bana! O Kâzım denen adamla anası... Aldılar ifademi, oradan da Adli Tıp'a...

Adli Tıp'ta kolumu alçıya aldırıldı doktor. Madem dedi, sizin gibi aydın bir kadının varolma mücadelesine sarhoş naralarıyla karşı çıkıyor bu demokrasi dersini öğrenememiş yoz toplum, bizim de elimiz armut toplamayacak... Aslında o doktoru gidip bir daha görsem mi diye çok geçirdim içimden. İki kocadan ortakalmış, kırkını aşmış bir kadın demezdi bana sanıyorum. Yakışıklı adamdı sonra... Hani o kadar iyiliğini gördüm adamın, bokunu çıkarmayayım dedim sonradan ama içimde kaldı bu ukde hep... Zaten insanın içinde kalan bu umut aydınlıkları, hatta yanılısamalar olmasa, insan boğulmaz mıydı düş kırıklıklarının içinde? O doktorun bana evet diyebileceği olasılığı, hayatımın dayanak noktalarından birisi olarak hep sapaşğlam kalsın içimde dedim, bir daha gitmedim.

Gittim fakültenin öğrenci işlerine, elimde de kapı gibi dilekçe... Neme lazım, sözümü ciddiye almaz, işlem yapmazlar ya da birileri karışır bir yerde, kurtarır bizim İsmet Efendi kendini. Ulan sen bana hayatında bir geçim ve konuşma aracı olarak bakacak adamsan, ben de sana kendimi kanıtlama aracı olarak bakmaz mıyım? Makine mühendisliği son sınıftan adları şuyla şu olan iki öğrencinin kendi aralarında anlaşuklarını, kimliklerindeki fotoğrafları değiştirerek birbirlerinin yerine sınava gireceklerini, benimkinin yabancı dilini Muhsin'in temizleyeceğini, Muhsin'in makinesini bizimki...

Makine deyince tren geliyor aklıma. İsmet denen o alçağa yazdığım şiir... Yağmurlu bir sabaha uyanmıştım hani. Balkonun hemen altında bir kuş ölüsü. Gece o dernek senin, bu mahalle benim gezerken yine eve gelmemiş İsmet. Kim bilir kiminle kınıştırırken belki...

Dün gece yağmur yağmış,
 perdeleri sıkı sıkıya kapalı
 kapkara trenler geçerken içimden...
 Ölü bir kuşun kanadından düştü selamın
 bir sapan lastiğinde taş yüreğim
 ağladım içimdeki tutsaklığına;
 açtım dünyanın tüm pencerelerini
 güle güle sevgilim!

Kimisi gülüyor, kimi şaşkınlıktan dört açmış gözünü. Benim içimi nereden bilecek bu yavan gecekondlu ahalisi? Ulan bu mahalleyi temizlemek işi bana mı düşecekti uyuz insanlar diye basmıyor muyum narayı... Millet camlara dökülmüş. Sesime geliyor duyan duymayan.

Önce anası geldi üstüme. Kâzım'ı birileri az ötede tutuyor. Bunun narasını duyunca tam afiş asarken, bırakmışım elimden fırçayı, tutkalı, ben de çıkmışım karşısına, o sırada benim afiş asmamı izleyen üç beş kişiye güvenip belki... Ulan demişim yeter artık senin bu mahalleye çektiirdiğin, bundan sonra adam gibi gelip gitmezsen, anandan emdiğin sütü burnundan getirmezsem bana da muhtar aday Şermin demesinler... Yalansa şerefsizim, öyle seçim malzemesi olsun, propaganda olsun diye çıktıysam karşısına, bu mahallenin en adi karısı olayım; zaten içimdeydi yıllardır. Ben afiş asarken, üstüm başım tutkal, cebimde para kalmamış, senin ne işin varmış muhtarlıkta filan, ikinci kocayı da Antalyalarda bırakıp baba evine dönmüş dul bir kadınsın diye elliye merdiven dayamış Şermin'e öğüt veriyor babamız sabah akşam. Annem olacak kadın da ağzı var dili yok, bir ömür onu dinlemiş zaten. Gözümün önünde, fe-minizm kışkırtıcısı bir suskunluk anıtı gibi dikiliyor! İçimdeki kavgayı körüklüyor.

Kadın oğluna yardıma gelmiş, iyi mi? Elinde de koca bir sopa. Altmış geçmiş yaşına, oğlunun terbiyesizliğine bakmıyor kocakarı, elinde sopa, beni dövecek... Bak kadın dedim, yaşına saygım var, sana dokunmak istemem. Belanı başkasından bul. O ara Kâzım sıyrılmış mı kendini tutanların elinden, elinde de bir sustalı bıçak... Anası olacak kadının elinden kapınca sopayı, sığınp yaradana, bu Kâzım'ın ensesinin kökü budur diye... Birden sesi soluğu kesildi itin, süt dökmüş kedi gibi yumuldu önümde, büzülüp kaldı. Sopayı belinin ortasına, kafasına, bir daha beline indirdim... Büzülmüş önümde mızıldıyor it... Anası da gelmiş elimi kolumu tırmalamaya çalışıyor. Başka yakınları da var. Bir yumruk, iki sille yemiş olmalıyım arada. Hırslımdan kendimi tutamıyorum artık. Döndüm bir de anasına. Bir anaya, bir oğluna... Mahalleli döküldü üstüme, gelip elimden aldılar bunları da, bu Kâzım denen it biraz uzaklaşınca yeniden basmaz mı narayı, bırakın ulan bu karyı geberteceğim diyor, başka bir şey demiyor.

Ulan bu it ömür boyu bana bir pislik gibi yapışıp kalacak şimdi, başımın belası olacak dedim içimden. Sıyrılıp çıktım kalabalığın içinden, evde toparladım soluğumu... Allahtan evde babam yok... Yırttım üstümü başımı iyice, yırtamadığımı makasla kestim; canımın yanmasına aldırılmayıp bastım kendi tırnağımı kendi etime... Doğru karakola...

Karakol, Adli Tıp, mahkeme, Kâzım'a tutuklama...

Bir de yemişler dayağı benden, olmuşlar rezil!

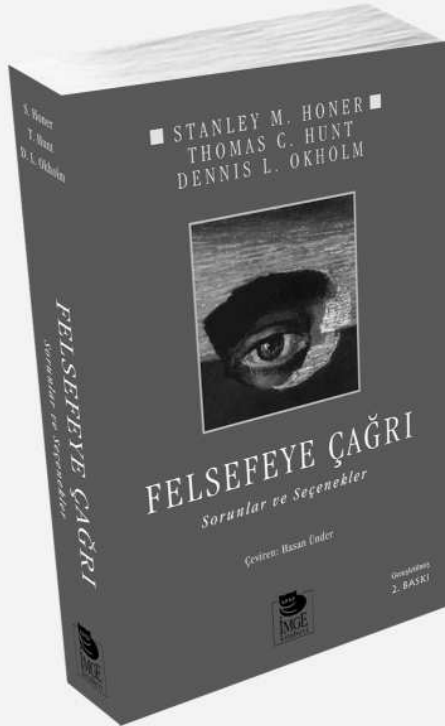
İsmet beni kullananı ben böyle rezil ederim işte, yıllarca dönüp durursun o okulun kapısında. Muhtarlığı bana vermez elbet bu mahalleli, hele erkeklere kendilerini yer minderi yapmış o sümsük karılar.

Ulan haram olsun bu mahalleye, bu dünyaya verdiğim emek, bu millet için parçaladım ben içimi.

Uyan ey millet!...

Ocak 2005, Ankara

İ M G E K İ T A B E V İ Y A Y I N L A R I

Stanley M. Honer
Thomas C. Hunt
Dennis L. Okholm

Felsefeye Çağrı

ABD'de birçok okulda okutulan ve felsefeye giriş niteliği taşıyan bu kitap, felsefenin ana hatlarını belirleyip ileri düzeyde felsefe okumaları yapmak isteyenler için yol göstericidir. Bölüm sonlarında konularla ilgili film ve okuma önerileri de bulunmaktadır.

513 Sayfa
16.5 YTL

Çeviren: Hasan Ünder

